

LAUDATO SI KRANT

Nieuwsbrief van de Laudato Si Werkgroep van de HH Petrus en Paulus Parochie.

Stof tot nadenken

Onvergankelijk

Mijn (her)besef van de week: het bestaan van datacenters. Alles wat we online doen en bewaren heeft een fysieke plek nodig en kost dag en nacht stroom. Best schrikken: ik had er nooit aan gedacht dat die "cloud", schijnbaar vluchtig, zo veel zou kosten.

Ook schrok ik, wetende hoeveel ik het gebruik. Ik heb duizenden mails en foto's op te ruimen, stream dagelijks uren podcasts, muziek, tv en video's. Nu zal niet elke lezer dit herkennen, maar mijn generatie (Z) zeker wel.

Opmerkelijk is ook dat ik weet dat het me geen goed doet, zo veel prikkels en gemak. Dat gaat af van de stille tijd, de tijd om God te horen. En van de tijd om de handen uit de mouwen te steken. Ik heb Netflix weer eens verwijderd, vanavond gebed en een boek. En morgen? Misschien helpt God me zien wie of wat mijn hulp kan gebruiken.

Marieke Borsje werkgroep Laudato Si'

Duurzame Kerstideeën bij "The Field"

Op een groen strookje vlak bij Leiden Centraal vind je het Circulair Paviljoen "The Field", een plaats waar mensen bij elkaar komen om van gedachten te wisselen over duurzaamheid in de stad. Op zondag 1 december vanaf 12 uur wordt er een *WinterFair* gehouden waar je tal van ideeën voor een duurzame Kerstmis kan opdoen.

Ontmoet lokale makers met cadeaus vol karakter, doe duurzame aankopen met een goed verhaal en geniet van warme winterklassiekers, verantwoorde hapjes en een glaasje glühwein. Ook kan je inspirerende workshops bezoeken.

1 december gemist? Kijk op de website voor meer activiteiten!

Nuttige Links

Onze Website: <https://rkleiden.nl/laudato-si/>

Meer informatie over groene ontmoetingsplek *The Field* kan je vinden op <https://thefieldleiden.nl/>

Contact redactie: laudatosi@petrusenpaulusleiden.nl

De integrale tekst van de encycliek "Laudato Si" is te vinden op www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2017/06/Encycliek-van-paus-Franciscus-Laudato-Si.pdf

"Schepping: ons een zorg"

In dit nummer:

Stof tot nadenken
Duurzame Kerstideeën
Wat zegt de Paus
Nuttige links
In het Nieuws
Het Laudato Si' ABC
Verslag Verdiepingsdag
Filmtips
Laudato Si' programma
Eco-tips
Mysterie

Wat zegt de Paus? Citaat uit zijn boodschap aan de klimaatop COP29

Er is vandaag de dag geen tijd voor onverschilligheid. We kunnen onze handen niet wassen, met afstand, met onachtzaamheid, met desinteresse. Dit is de echte uitdaging van onze eeuw.

In het Nieuws

Biodiversiteitstop COP16 Cali, Colombia

Om de twee jaar wordt een VN top gehouden over de verscheidenheid van levensvormen op onze planeet en om de ineenstorting van de natuur tegen te gaan.

- + Overeenstemming is bereikt over een grotere rol voor inheemse volkeren en lokale gemeenschappen bij het beschermen van de biodiversiteit
- + Akkoord is bereikt over het delen van de voordelen van genetische informatie
- Weinig landen, inclusief Nederland, hebben concrete plannen ingediend over hoe ze de achteruitgang van de natuur écht zullen gaan bestrijden
- Lobbyisten voor vlees, olie en pesticiden kwamen in recordaantallen opdagen

Klimaattop COP29 Bakoe, Azerbeidzjan

Elk jaar in november komen de wereldleiders bij elkaar om klimaatdoelen te stellen en vooruitgang te toetsen.

- ? Financiële hulp aan ontwikkelingslanden verdriedubbeld
  - ? Akkoord over functionering van de koolstofmarkt
  - Afwezigheid van veel leiders, inclusief die van Nederland
  - Aanwezigheid van olielobbyisten in een autocratisch olieland
  - + Paus Franciscus levert een duidelijke boodschap aan de top
- <https://laudato-si.nl/nieuws/vn-klimaattop-boodschap-van-paus-franciscus/>

Hortusboom wint prijs

De Ginkgo biloba in de Leidse Hortus is tot Boom van het Jaar 2024 gekozen. De boom wordt beschreven als een 'levend fossiel.' Het exemplaar in de Hortus is geplant in 1785 en maakt nu kans om Europese Boom van het Jaar te worden. Watch this space!

Uitspraak Rechtszaak Milieudefensie - Shell

Het gerechtshof Den Haag deed op 12 november 2024 uitspraak in het hoger beroep tussen Milieudefensie en Shell. In dat hoger beroep ging het om de vraag of Shell haar CO₂-emissies in 2030 met 45% moet hebben verminderd ten opzichte van 2019. Het Haagse hof oordeelt dat Shell is gehouden haar CO₂-emissies terug te brengen, maar kan niet vaststellen welk percentage daarvoor geldt. Het hof wijst de vorderingen van Milieudefensie daarom af. Bron: rechtzaak.nl

VN Plastic-conferentie

Er wordt deze week onderhandeld over hoe wij de plasticraan dicht kunnen draaien.

Het Laudato Si "ABC"

Groen / Green: bijv. nw. Eco-, duurzaam, goed voor het milieu

Greenwashing: gedrag of activiteiten die mensen doen geloven dat een bedrijf meer doet om het milieu te beschermen dan het in werkelijkheid doet. Vaak door misleidende plaatjes en feitelijke onjuistheden. Bedrog dus.

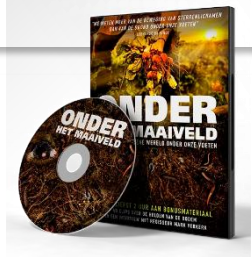
Verslag Verdiepingsdag Ecologische Spiritualiteit, Nijmegen

Op een mistige vrijdagmiddag baanden mensen, ook van onze parochie, hun weg naar de Radboud Universiteit in Nijmegen voor een symposium over Eco-spiritualiteit. Daar werden lezingen en workshops gehouden door geestelijken en academici verbonden aan Het Titus Brandsma Instituut. Als leidraad worden de 6 v's gebruikt (zie woordwolk). De middag begon, verwijzend naar de encyciek

Laudato Si' met een meditatie over ons gemeenschappelijke huis. Als afsluiting werd een zeer boeiend en doeltreffende lezing gehouden door Benedictijn Thomas Quartier over volharden: activisten raken snel uitgeput zonder een spirituele bron. In de pauze en bij de borrel was er ruim gelegenheid om mensen te ontmoeten die bezig zijn met Laudato Si' in de praktijk. Een verslag van de middag is te vinden via <https://laudato-si.nl/nieuws/wat-heeft-duurzaamheid-te-maken-met-verwarring/>. De lezingen zijn bij onze redactie op verzoek te krijgen. **Victoria Twist**

Filmtips

Onder het Maaiveld, de prachtige film over het leven onder onze voeten, is nu op DVD te krijgen. Een mooi kerstcadeau of voor in de schoen.

De Wilde Noordzee

Een indrukwekkende documentaire over het bijzondere leven in onze eigen Noordzee. Volg ervaren duiker en cameraman Peter van Rodijnen die de mysterieuze onderwereld van de Noordzee verkent en ondanks gevaarlijke stromingen, slecht zicht en stormen vastberaden blijft om dit

grootste natuurgebied van Nederland te onthullen. De hele maand december in het Omniversum te zien. Daarna begin 2025 bij de EO.

Nog in het Omniversum te zien is ook **Beyond: Ode to the Earth** met André Kuipers. Bekijk de aarde door de ogen van een astronaut en laat je meevoeren door beelden van ongekende schoonheid.

Laudato Si Programma december / januari

- Zo 1 dec WinterFair in The Field**
Vanaf 12 uur Duurzame kerstcadeaus bij Leiden Centraal
- Za 7 dec Verdiepingsdag 'Franciscus als ... arme'**
9.30-16.30 u voor iedereen die zoekt naar een verdieping van kennis over het leven van Franciscus **
Amsterdam
- Vr 13 - Zo15 december Kloosterweekend: kennismakingsweekend**
Broeders Franciscanen in Megen **
- Za 14 dec Franciscaanse Kerststalwandeling**
15 uur
Start bij de Hartebrugkerk.
- Za 4 jan Verdiepingsdag 'Franciscus als ... pelgrim'**
9.30-16.30 u voor iedereen die zoekt naar een verdieping van kennis over het leven van Franciscus **
Amsterdam
- Za 11 jan De Vriendjes van Franciscus**
15.30 uur Catecheseclub voor kinderen vanaf groep 5
Hartebrug Thema: de Schepping dee3, Land en Zee

** Informatie en aanmelden via de Franciscaanse Beweging:

<https://franciscaansebeweging.nl/>

Eco-tips voor Kerstmis

Deel de vreugde van Kerstmis met de vogels door een boom in je tuin /op je balkon te versieren met allerlei lekkernijen!

Geef een bioscoopbon voor één van onze filmtips of ga naar de WinterFair of kringloopwinkel voor duurzame cadeaus.

Mysterie

O Magnum Mysterium

O magnum mysterium, et admirabile sacramentum ut animalia viderent Dominum natum, iacentem in praeseptio.

Beata Virgo cuius viscera meruerunt portare Dominum Christum. Ave Maria gratia plena, Dominus tecum!

O groot mysterie en wonderbaarlijk sacrament dat dieren de pasgeboren Heer mogen aanschouwen liggend in een kribbe.

Gelukkige maagd, wier schoot het waard was Christus de Heer te dragen.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, De Heer is met U.

Pauselijke astronoom: "Kijk naar de sterren!"

In een onlangs gehouden interview met de BBC gaf pauselijke astronoom Guy Consolmagno S.J. het volgende advies: "Neem de tijd om naar sterren te kijken!" De directeur van de Vaticaanse sterrenwacht vindt dat een kijkje naar de hemel ons helpt, zeker in deze moeilijke tijden. Het herinnert ons eraan dat de wereld groter is dan onze eigen problemen.

Rond deze tijd van het jaar krijgt hij vaak de vraag: wat was de ster van Bethlehem? Hij weet het niet. Maar je kunt door alle sterren geïnspireerd raken. Elke ster kan de ster van Bethlehem zijn en ons naar de Schepper leiden. En naar de hoop.

Kerststalwandeling met de ofs

Op zaterdag 14 december organiseert de Orde van Franciscanese Seculieren (ofs) een wandeling van de kerststal in de Hartebrugkerk naar de kerststal in de Sint Josephkerk. Er is ook een tussenstop bij Diaconaal Centrum de Bakkerij. Bij aankomst in de Sint Josephkerk zal Pater Thijs ons vertellen over Pelgrims van Hoop. Na afloop is er een drankje en kerstbrood. Wij beginnen om 15.00 uur. Loop je mee?

De wereld is meer dan een probleem dat moet worden opgelost, het is een vreugdevol mysterie dat wij met blijde lofprijzing beschouwen.

LS12

Vooruitblik 2025

2025 wordt een "kroonjaar"

- ✚ 10 jaar sinds de publicatie van de encycliek Laudato Si'
- ✚ 800 jaar Zonnelied
- ✚ Heilig jaar / Jubeljaar met als thema 'Pelgrims van Hoop'

Meer daarover in de eerste Laudato Si' krant van 2025. Alvast een Zalig Kerstmis gewenst!

ADVENTSACTIE

Op het West-Flores eiland in Indonesië, kunnen boeren nauwelijks genoeg voedsel verbouwen omdat het land te droog is. Partners van Adventsactie gaan de gezinnen daar leren hoe ze sorghum kunnen verbouwen, een voedzame graansoort die snel groeit en weinig water nodig heeft. U kunt de actie in de parochie steunen of direct doneren op NL21 INGB 0000 0058 50 t.n.v. Vastenactie, Gouda